P9_TA(2022)0292

Положението на местното население и защитниците на околната среда в Бразилия, включително убийството на Дом Филипс и Бруно Перейра

Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2022 г. относно положението на местното население и защитниците на околната среда в Бразилия, включително убийството на Дом Филипс и Бруно Перейра (2022/2752(RSP))

(2023/C 47/16)

Европейският парламент,

— като взе предвид предходните си резолюции относно Бразилия,

— като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно последиците от изменението на климата върху правата на човека и ролята на защитниците на околната среда по този въпрос ([1]),

— като взе предвид своята резолюция от 3 юли 2018 г. относно нарушаването на правата на коренното население по света, включително заграбването на земи ([2]),

— като взе предвид своята резолюция от 22 октомври 2020 г., съдържаща препоръки към Комисията относно законодателната рамка на ЕС за спиране и обръщане на причинения от ЕС процес на глобално обезлесяване ([3]),

— като взе предвид изявленията на Репортери без граници, Съюза на коренното население в долината на река Жавари (UNIVAJA), Амнести Интернешънъл, Сървайвъл интернешънъл, Грийнпийс, Хюман райтс уоч и Световния фонд за дивата природа относно убийствата на Бруно Перейра и Дом Филипс,

— като взе предвид стратегическото партньорство между ЕС и Бразилия, подписано през юли 2007 г.,

— като взе предвид насоките на Европейския съюз относно защитниците на правата на човека,

— като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 10 декември 1948 г., Международния пакт за граждански и политически права, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Декларацията на ООН за правата на коренното население от 2007 г. и Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека от 1998 г.,

— като взе предвид Конвенцията на Международната организация на труда (МОТ) относно правата на коренното население и племенните народи (№ 169), приета на 27 юни 1989 г. и подписана от Бразилия,

— като взе предвид Конституцията на Федеративна република Бразилия, и по-специално член 231 от нея относно признаването на земите на коренното население,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 5 юни 2022 г. британският журналист Дом Филипс, сътрудник на вестник *Guardian*, и произхождащият от коренното население бразилски експерт Бруно Перейра, бивш държавен служител в Националната индийска фондация (Funai), изчезнаха в долината на река Жавари, между крайречното селище Сао Рафаел и град Аталая ду Норте в щат Амазонас в северната част на Бразилия; като има предвид, че труповете им бяха открити на 15 юни 2022 г.;

Б. като има предвид, че на 15 юни 2022 г. бразилската федерална полиция съобщи, че един от двамата арестувани по подозрение за участие в изчезването им е признал, че ги е убил;

([1]) ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 111.
([2]) ОВ C 118, 8.4.2020 г., стр. 15.
([3]) ОВ C 404, 6.10.2021 г., стр. 175.

В. като има предвид, че неправителствената организация Global Witness докладва, че през 2020 г. над 20 защитници на земята и околната среда са били убити в Бразилия, което поставя страната на четвърто място в класацията на държавите с най-голям брой такива убийства в света, като повечето от тези престъпления остават ненаказани; като има предвид, че в Бразилия почти три четвърти от убийствата се извършват в Амазонския регион и са насочени срещу защитници на коренното население;

Г. като има предвид, че продължаващото влошаване на положението с правата на човека в Бразилия се извършва в контекста на рестриктивни законодателни промени и лишаване от финансиране на агенции за опазване на околната среда, както и нарастващо ендемично насилие; като има предвид, че коренното население на Бразилия е подложено на системни агресии, неговите права не са защитени и то е жертва на нарастващ брой нападения и убийства; като има предвид, че пандемията от COVID-19 засегна непропорционално коренните общности в Бразилия;

Д. като има предвид, че настоящата бразилска конституция, приета през 1988 г., и правната уредба на страната утвърждават изначалното право на коренното население върху земите на техните предци без срок на давност за признаването на това право; като има предвид, че е задължение на държавата да регламентира и защитава това право;

Е. като има предвид, че на 22 октомври 2021 г. редица местни групи на гражданското общество участваха в публично изслушване в Междуамериканската комисия по правата на човека (IACHR), за да изобличават нарушенията срещу защитници на правата на човека и защитници на околната среда в Бразилия; като има предвид, че през август 2021 г. Организацията на коренното население в Бразилия (APIB) подаде жалба до Международния наказателен съд срещу президента Болсонаро за престъпления срещу човечеството и геноцид „въз основа на неговите изрични, систематични и умишлени политики срещу коренното население“;

Ж. като има предвид, че коренното население допринася за опазването на тропическите гори и други екосистеми и по този начин играе решаваща роля за опазването на биологичното разнообразие в региона и за предотвратяването на изменението на климата; като има предвид, че Бруно Перейра и Дом Филипс бяха силно ангажирани с изключително важната задача за опазване на Амазонската тропическа гора и нейното биологично разнообразие;

З. като има предвид, че Амазонската тропическа гора е най-голямата тропическа гора в света и играе жизненоважна роля за поглъщането на въглероден диоксид, намаляването на парниковите газове и поддържането на регионалните и световните метеорологични модели; като има предвид, че долината на река Жавари се намира в Амазония на границата на Бразилия с Перу и Колумбия; като има предвид, че в този регион се отчита най-голямата концентрация в света на коренно население, живеещо в доброволна изолация, и че достъпът до него е възможен само през други райони и по речни пътища;

И. като има предвид, че долината на река Жавари, подобно на други региони на бразилската Амазония, е място на изострени конфликти, водени от организираната престъпност и нашествениците в земите, извършващи незаконен риболов, лов, минна дейност, незаконен дърводобив и трафик на наркотици; като има предвид, че 80 % от обезлесяването в световен мащаб се дължи на превръщането на горите в земеделска земя за производдане на стоки като говеждо месо, соя и палмово масло; като има предвид, че обезлесяването на бразилската Амазония се увеличи драстично от 2019 г. насам и отбеляза скок с 22 % през 2021 г. в сравнение с 2020 г. — най-високият темп на нарастване от 2006 г. насам;

Й. като има предвид, че насърчаването и зачитането на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава следва да продължат да бъдат в центъра на дългогодишните отношения между ЕС и Бразилия в съответствие с ангажимента на ЕС да защитава тези ценности в своите външни действия и изразения от Бразилия интерес да се придържа към тези ценности в процеса на своето собствено развитие и в рамките на международното си сътрудничество;

1. решително осъжда бруталните убийства в Бразилия на защитници на околната среда и правата на човека, както и на лица, принадлежащи към коренното население, последното от които е убийството на журналиста Дом Филипс и активиста Бруно Перейра; призовава бразилските органи да проведат щателно, безпристрастно и независимо разследване на тези убийства и да гарантират пълно спазване на правото на безпристрастно разглеждане на съдебните дела във всеки един момент;

2. решително осъжда нарастващото насилие, нападения и тормоз срещу защитници на правата на човека и на околната среда, срещу коренното население, срещу малцинствата и срещу журналистите; изразява съжаление във връзка с продължаващата агресивна реторика, вербални нападения и сплашващи изявления на президента Болсонаро; изразява съжаление относно сексуалното и основаното на пола насилие, извършвано срещу жени, момичета и защитници на околната среда и на коренното население, и припомня, че това представлява тежко нарушение на техните човешки права и достойнство;

3. отправя искане към бразилските органи да предприемат незабавни действия за предотвратяване на нарушенията на правата на човека и за закрила за защитниците на околната среда и на коренното население; подчертава отговорностите на бразилските органи и значението на предприемането на подходящи мерки за защита на правата на коренното население върху земята, териториите и традиционния му поминък, както и за защитата му от всички форми на насилие и дискриминация; призовава бразилските органи да изпълнят международните препоръки за гарантиране на закрилата на тези защитници и да предприемат мерки за прекратяване на преследването, криминализирането и стигматизацията на коренното население и други традиционни общности;

4. подчертава, че незаконният добив на злато застрашава горите и биологичното разнообразие в защитените зони и излага коренното население на замърсители; изразява съжаление във връзка с нарастващите темпове на обезлесяване в земите на коренното население, и по-специално в бразилската Амазония; призовава бразилското правителство да засили и подобри прилагането на законодателството срещу незаконното обезлесяване и незаконната минна дейност и да потърси устойчиви алтернативи на добивните политики, насочени към териториите на коренното население;

5. изразява съжаление във връзка с разформироването от страна на настоящото бразилско правителство на правителствени агенции като Funai, която упражнява надзор по въпросите, свързани с коренното население, и Ibama, която е основният правоприлагащ орган на Бразилия в областта на околната среда; настоятелно призовава бразилското правителство да възстанови и укрепи капацитета на тези органи, за да се гарантира ефективното прилагане на законодателството в областта на околната среда и правата на коренното население;

6. изразява дълбока загриженост във връзка с потенциалните последици от Закон PL 191/2020, известен като „закон за опустошението“, и Закон PL 490/2007 относно определянето на границите на земите на коренното население; изразява дълбока загриженост относно обсъжданите понастоящем проектозакони в Бразилския конгрес, които биха могли да доведат до увеличаване на обезлесяването и разрушаване на поминъка на коренното население;

7. изисква признаването и защитата на земите, традиционно заемани от коренното население, включително чрез възобновяване на определянето на границите на териториите на коренното население и защита на тези територии от незаконна конфискация на земя; отново подчертава, че е важно да се гарантира спазването на Конвенцията на МОТ относно коренното население и племенните народи (№ 169);

8. подчертава значението на корпоративната надлежна проверка и на устойчивата и прозрачна корпоративна отчетност като важни и абсолютно необходими средства за предотвратяване на и защита срещу тежки нарушения на правата на човека и посегателства срещу околната среда; настоятелно приканва европейските дружества да гарантират надлежна проверка във връзка с правата на човека по цялата си верига на доставки в Бразилия; отново заявява, че предложеният регламент на ЕС относно продуктите, които не водят до обезлесяване, трябва да включва защитата на правата на коренното население и правата на човека и да гарантира, че при производството на продукти, пускани на европейския пазар, няма нарушения на правата; призовава Комисията да гарантира, че всяка рамка за сътрудничество включва силни, обвързващи и приложими разпоредби относно защитата на правата на човека, включително правата на коренните общности, и да насърчава спазването на международните стандарти и ангажименти, включително относно обезлесяването;

9. настоятелно приканва правителството на Бразилия да изпълни ангажиментите си по Парижкото споразумение относно изменението на климата; силно насърчава бразилската държава да предприеме мерки по отношение на престъпленията срещу околната среда и да приложи нов устойчив подход към Амазония, за да изпълни условията, определени в пътната карта за присъединяване към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), и да осигури пълно съответствие със стандартите на ОИСР, за да отговори на критериите за членство в организацията;

10. призовава Европейската служба за външна дейност и държавите членки да продължат да подкрепят гражданското общество и екологичните и хуманитарните организации, като дават приоритет на насърчаването на правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава, равенството и свободата на медиите в Бразилия, и да си сътрудничат с международните партньори за насърчаване на тези цели; призовава делегацията на ЕС в Бразилия да следи отблизо състоянието на демокрацията в страната и да предоставя логистична и технологична подкрепа за защитниците на правата на човека, околната среда и коренното население; призовава Комисията да гарантира, че нейната помощ за сътрудничество засилва подкрепата за гражданското общество, по-специално защитниците на правата на човека, коренното население и традиционните общности; призовава делегацията на ЕС и държавите членки с дипломатически мисии в Бразилия да приложат напълно насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека и да предоставят цялата подходяща подкрепа за защитниците на правата на човека;

11. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на временното председателство на Общността на латиноамериканските и карибските държави, на генералния секретар на Организацията на американските държави, на Евро-латиноамериканската парламентарна асамблея и на президента, правителството и Конгреса на Бразилия.